

Το Πρόγραμμα Προαγωγής Αυτοβοήθειας είναι πρόγραμμα του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης (Α.Π.Θ.), λειτουργεί με τη χρηματοδότηση του Υπουργείου Υγείας και τη συνεργασία του ΟΚΑΝΑ και στεγάζεται στην περιοχή του Βαρδάρη.

Βασικός άξονας λειτουργίας του Προγράμματος είναι η στήριξη ανθρώπων που αντιμετωπίζουν πρόβλημα εξάρτησης από νόμιμες και παράνομες ουσίες καθώς επίσης και του οικογενειακού και φιλικού περιβάλλοντός τους. Το Πρόγραμμα είναι ανοιχτό και όλες οι υπηρεσίες του παρέχονται δωρεάν. Κύριος στόχος του Προγράμματος είναι η υποστήριξη ανθρώπων με πρόβλημα εξάρτησης με βάση τις αρχές της αυτοβοήθειας/ αλληλοβοήθειας.

Η πρόταση του Προγράμματος Προαγωγής Αυτοβοήθειας για απεξάρτηση και κοινωνική ένταξη δίνει ιδιαίτερη έμφαση στον σχεδιασμό και την ανάπτυξη συλλογικών δράσεων που σχετίζονται με την ιστορία, τον πολιτισμό και τα τοπικά χαρακτηριστικά των κοινωνιών στις οποίες δραστηριοποιείται. Ένα τέτοιο παράδειγμα αποτελεί η «Ομάδα Γειτονιάς του Βαρδάρη», όπου μέλη του προγράμματος, προσωπικό, εθελοντές και εταίροι στο κοινωνικό πεδίο δρουν από κοινού για την ανάδειξη της ιστορικής μνήμης της θρυλικής περιοχής του Βαρδάρη. Κεντρικός στόχος της ομάδας είναι η επανασύνδεση των μελών της με τον κοινωνικό τους χώρο, η υλοποίηση παρεμβάσεων μικρής κλίμακας για την βελτίωση της εικόνας του υποβαθμισμένου Βαρδάρη, η συνεργασία με άλλους φορείς και συλλογικότητες της πόλης, καθώς και ο προβληματισμός σχετικά με το μέλλον της περιοχής του Βαρδάρη.

Μια από τις τρέχουσες δράσεις της «Ομάδας Γειτονιάς του Βαρδάρη» είναι η αναβίωση της ιστορίας της περιοχής μέσω της δημιουργίας μιας σειράς τοιχογραφιών στην περιοχή του Βαρδάρη. Ήδη, τον Οκτώβριο του 2020, πραγματοποιήθηκε η πρώτη τοιχογραφία, σε συνεργασία με την καλλιτεχνική ομάδα "UrbanAct", επί της οδού Οδυσσέως, η οποία απεικονίζει το καπνεργοστάσιο της Εταιρείας Μονοπωλίου Οθωμανικών Καπνών Regie που χτίστηκε το 1884 στην αρχή της σημερινής οδού Λαγκαδά, σημείο στο οποίο και υπήρξε.

Η δεύτερη τοιχογραφία που ξεκίνησε να υλοποιείται την Κυριακή 28/02 και θα ολοκληρωθεί την Παρασκευή 05/03, στην οδό Μιχαήλ Καλού, επιδιώκει να αποτίσει φόρο τιμής σε μια από τις πιο σημαντικές και κάποτε πολυπληθείς κοινότητες της Θεσσαλονίκης, την Εβραϊκή, για τις τραγικές συνέπειες που υπέστη ο πληθυσμός της κατά τη διάρκεια του Β' Παγκοσμίου Πολέμου. Αφορμή αυτής της θεματικής αποτέλεσε η ενασχόληση της ομάδας

με την ιστορία της Εβραϊκής κοινότητας λόγω της εγγύτητας του Βαρδάρη με την εβραϊκή φτωχογειτονιά του Ρεζί Βαρδάρ και της γειτνίασής του με την φτωχική συνοικία του Βαρόνου Χιρς.

Η τοιχογραφία αποτελεί μια συμβολική σύνθεση τόπων, ανθρώπων και γεγονότων εμπνευσμένη από φωτογραφικό υλικό της εποχής και περιλαμβάνει επτά διαδοχικές εικόνες. **Η αφήγηση ξεκινάει με τον Συνοικισμό του Βαρόνιου Χιρς κατά τη διάρκεια του Β΄ Παγκοσμίου Πολέμου. Ακολουθεί εικόνα που παραπέμπει στα δραματικά γεγονότα του «Μαύρου Σαββάτου». Η τρίτη και τέταρτη παράσταση αποτυπώνουν την εφαρμογή των Νόμων της Νυρεμβέργης με την απεικόνιση τριών παιδιών με το χαρακτηριστικό αστέρι στο πέτο και της εισόδου από το Γκέτο Χιρς. Οι τελευταίες εικόνες αναφέρονται στην αναχώρηση των «τρένων του θανάτου» από τον Παλιό Σιδηροδρομικό Σταθμό προς τα στρατόπεδα συγκέντρωσης.** Θέλοντας να τονιστεί η αθωότητα των θυμάτων, πρωταγωνιστές της αφήγησης είναι παιδιά.

Η τοιχογραφία φιλοξενείται σε αδειοδοτημένο τοίχο του ΟΣΕ, στην ανατολική περίφραξη του Νέου Σιδηροδρομικού Σταθμού, σημείο όπου βρισκόταν η συνοικία Ρεζί Βαρδάρ. Την καλλιτεχνική επιμέλεια της τοιχογραφίας έχει αναλάβει η ομάδα "UrbanAct" και υλοποιείται από τον street artist Same 84. Το έργο πραγματοποιείται με την υποστήριξη της Action Aid, στο πλαίσιο του διαγωνισμού "SKG in action", στον οποίο συμμετείχε η «Ομάδα Γειτονιάς του Βαρδάρη» με την πρόταση αυτή, κατακτώντας την πρώτη θέση. Η ιστορική τεκμηρίωση για το περιεχόμενο της τοιχογραφίας έγινε από τον ιστορικό – ερευνητή, Ανδρέα Ασσαέλ, και την ιστορικό – αρχαιολόγο και μέλος της "dot2dot", Βασιλική Καρτσιακλή. Επιπλέον, σημαντική είναι η υποστήριξη των Heinrich Böll, Σκαλωσιές Αστήρ, Mateco, Kunst Design Studio καθώς και των επιχειρήσεων της περιοχής, Anatolia Hospitality, Κουλιγκά και Ψησταριά «Η Γωνία».

Μετά την άρση των μέτρων για τη διαχείριση της πανδημίας του covid-19, η «Ομάδα Γειτονιάς του Βαρδάρη» σχεδιάζει τη διοργάνωση ανοιχτής εκδήλωσης στο σημείο της τοιχογραφίας, με προσκεκλημένους εκπροσώπους από την Ισραηλιτική κοινότητα της πόλης, καθώς και άλλους/ες άμεσα σχετιζόμενους/ες με τη συγκεκριμένη θεματική.

ΠΗΓΗ: [ιστοσελίδα parallaximag.gr](http://parallaximag.gr), 3.03.2021